

Windpark Goyerbrug

Raadvergadering 20 september 2022

Dick Veldkamp, Raadslid GroenLinks Houten:

Voorzitter, geachte aanwezigen,

We kunnen nog een hoop ellende verwachten door klimaatverandering. De zomer die we net hebben meegemaakt, met zijn droogte en natuurbranden en mislukte oogsten: wij zullen vermoedelijk alleen maar zomers meemaken die *warmer* zijn. De wetenschap zegt ons dat we nu iets moeten doen, voor 2030.

En dat betekent dus *nu* windmolens bouwen. Gelukkig ligt er goed project voor:

- De molens staan in een vrij lege omgeving (maar 9 woningen in Lnight41,
- Afspraken met 16 direct omwonenden
- Gratis stroom (of deels gratis) tot 1.7 km van het park
- Omgevingsfonds
- Een van de vier molens wordt collectief.

Is het perfect, of zou je het met de kennis van nu anders doen? Wij zouden het eigendom bij een nieuw project liever geheel collectief maken. Echter we staan waar we staan, en je moet het betere niet de vijand van het goede maken. **Het is een goed project.**

Waarom dit besluit?

De raad heeft in 2019 dan ook met ruime meerderheid besloten een VVGB af te geven voor WP Goyerbrug. Toen is de zaak uitgebreid besproken, is iedereen gehoord, en is de afweging gemaakt van alle aspecten (de noodzaak van schone kWh's voor Houten Klimaatneutraal, financiële compensatie voor de omgeving, (geringe) overlast.

Sindsdien is er rechtszaak over het park geweest, waarbij het project op alle punten in het gelijk is gesteld. Echter de vergunning liep net tegen het Nevele-arrest aan, een technisch-juridische kwestie waardoor de grondslag van de vergunning (het Activiteitenbesluit) buiten werking werd gesteld.

Het gevolg hiervan is dat Houten een nieuw besluit moet nemen binnen 6 maanden met eigen, goed onderbouwde normen –dat moet dat na een kort geding voor 12 oktober.

Niet verwonderlijk beveelt adviseur Pondera (na uitgebreid onderzoek) dezelfde normen aan als vorige keer. Immers deze worden al minstens 10 jaar gebruikt, en werken goed. Daarnaast is er materieel rond het park niets veranderd. Er zijn geen nieuwe woonwijken aangelegd en geen wegen, niets.

Ook heeft de RvS de facto de norm goedgekeurd: je mag hem namelijk blijven gebruiken voor parken met 1 of 2 molens. En bestaande parken mogen de norm blijven toepassen.

Samenvattend: de zaak is hetzelfde, en een betrouwbare overheid neemt dan hetzelfde besluit. **Afspraak is afspraak.**

Collegebeleid

Ondanks dit wil het nieuwe college van Windpark Goyerbrug af. Daarvoor is zinloos geld uitgegeven aan een nieuw juridisch advies, een nieuwe schatting van het financiële risico en een onderzoek naar een alternatieve plaatsing. Jammer van die 30.000 euro! Maar laten we niet te negatief zijn, we hebben een second opinion die de eerste adviezen bevestigt.

Omdat de adviezen gelijk waren aan die van december (n.l. je moet doen wat je beloofd hebt, anders gaat het een hoop geld kosten), probeert men het nu met een trucje via de vergunning, met een z.g. “verkapte weigering”: verleen een vergunning, maar maak de eisen zo streng dat het financieel niet meer uit kan. De rechter heeft dit overigens verboden: als je iets niet wilt moet je geen vergunning verlenen: maar je mag niet zodanige eisen stellen dat het project onmogelijk wordt.

Om één gehinderde minder te krijgen wordt 6% productie ingeleverd (4.6 GWh = een kleine 10% van de Houtense huishoudens). Het is duidelijk dat “één gehinderde minder” niet in verhouding staat tot de financiële gevolgen.

Trouwens wat is de werkelijke situatie? Waar hebben we het over? Er staan 9 huizen binnen de Lnight = 41 dB contour. Die krijgen dus ietsje minder geluid: 1 dB, terwijl we weten dat de meeste mensen pas bij 3 dB het verschil kunnen horen. Daar komt nog bij dat met de inwoners van deze huizen afspraken zijn gemaakt over de gebruikelijke norm van Lden/Lnight. Voor de rest van de omgeving is het effect nul. Je hoort sowieso niets.

Wij hebben daarom samen met D66 het initiatief genomen voor twee amendementen om het Pondera advies te volgen, en de gebruikelijke normen te houden.

Opmerkingen over de RTG

Er moet mij nog iets van het hart over de vele angsten en misvattingen die wij horen, over windmolens. Onlangs weer in de RTG.

“De windmolens zijn groter en zouden daardoor heel anders zijn.” Nu houd ik mij dagelijks bezig met het ontwerp van molens en ik kan u verzekeren: windmolens zijn al sinds 2005 of zo opmerkelijk eenvormig (ik wil u daar graag nog eens een college over geven). Hoe zit het? Een windmolen is niets bijzonders, gewoon een elektromotor met wieken eraan. En het geluid komt van wieken die door de lucht zoeven, of die nu groot of klein zijn. Grote windmolens zijn dus *niet* anders (behalve groter) – en het geluid is hetzelfde: wieken die door de lucht zoeven.

[Begin overgeslagen deel]

Er werd een audioloog aangehaald, die ernstige gezondheidsgevolgen zou hebben ontdekt. Het RIVM onderzoek zou “verouderd zijn”, “er wordt verkeerd gemeten”. Opmerkelijk, er wordt namelijk al decennia lang onderzoek gedaan, door experts, mensen die elkaar allemaal controleren. Er zijn grote onderzoeken gedaan in Canada en in Denemarken: resultaat: er is geen bewijs. Dat is trouwens wetenschappelijk taalgebruik: in leken taal betekent dit: je kunt je pensioen eronder verwedden dat er niets aan de hand is!

We moeten afgaan op betrouwbare informatie, en die is dat er een berg onderzoek ligt over het onderwerp, samengevat door RIVM en gecodificeerd in de 47/41 norm.

Windmolens maken trouwens bijna geen geluid. Wij waren twee weken terug bij een excursie en daar werd onderaan de molen een verhaaltje gehouden terwijl hij draaide. En dat was geen enkel probleem! Een niveau van 41 dB is “bibliotheek”, dus bijna stil. Verreweg het grootste deel van de mensen ondervindt er geen hinder van.

Een laatste punt: persoonlijke verhalen spreken altijd erg aan. Als je buurman ziek wordt grijpt dat je aan. Maar we moeten niet vergeten dat door klimaatverandering een groot aantal mensen in de toekomst (eerder) zal overlijden, in Nederland bijvoorbeeld door de hitte in de zomer. Dat is ver weg, en je kent die mensen niet, maar is hun ellende minder erg? Nee, natuurlijk niet.

Uiteraard moet er bescherming worden geboden aan mensen die binnen een meter of 500 m wonen, zij krijgen te maken met meer geluid. Voor mensen die op 1 km of meer wonen, die zullen niets horen, en hier speelt volgens mij de vraag: “Is mijn *uitzicht* de CO₂-uitstoot en het fijnstof van verstoken van een half miljoen ton kolen (100 olympische zwembaden) kolen waard?”

Tegemoet komen omwonenden

Ondanks het feit dat er geen reden is om je zorgen te maken over WP Goyerbrug (nogmaals: het is normaal geluid, en ook zeer zacht geluid) moeten we erkennen dat er zorgen zijn. Wat kunnen we daaraan doen? Want ik heb misschien niet iedereen weten te overtuigen dat er niets aan de hand is.

Wat we kunnen doen is duidelijk zijn over de metingen die gedaan worden om in ieder geval alle ruis daarover weg te nemen. Daarom hebben wij samen met SGP een motie gemaakt voor duidelijke communicatie over de metingen.

Wat verder nog een mogelijkheid is, is het gebruik van een geluidsapp, zoals bij het windpark N33 in gebruik is. Deze geeft van tevoren aan hoeveel, geluid je kunt verwachten op een bepaalde dag. Ook kun je via de app klachten indienen over geluid, die direct bij de exploitant van het windpark terecht komen (dus niet via de RUD).

Afsluitend

Kortom, er ligt een goed project voor dat een belangrijke bijdrage levert aan duurzame energie voor alle Houtenaren. De negatieve effecten zijn gering. De zaak is eerder besloten, en er rest ons niets dan opnieuw dit besluit te nemen, om iets te doen tegen klimaatverandering.

Twee nuttige links:

<https://www.wattisduurzaam.nl/31987/energie-opwekken/wind/een-windpark-in-uw-gemeente-is-echt-niet-het-eind-van-de-wereld/>

<https://www.wattisduurzaam.nl/32381/energie-opwekken/wind/neem-onderzoek-naar-laagfrequent-geluid-bij-windparken-serieus/>

Stemverklaring:

GroenLinks stemt voor [het besluit WP Goyerbrug] omdat:

1. Het een *redelijk* besluit is, waarin alle belangen zijn afgewogen (schone stroom, financiële vergoedingen en ook hinder voor omwonenden)
2. Het is een kwestie van fatsoen en behoorlijk bestuur om hetzelfde besluit te nemen als in 2019, omdat er materieel niets veranderd is. De overheid moet betrouwbaar zijn.

Wij zijn ontstemd over al het theater van ITH, SGP en VVD, die weglopen voor hun verantwoordelijkheid om een besluit te nemen, en ook voor hun verantwoordelijkheid voor de jongere generatie, die zij ook (moeten) vertegenwoordigen:

- Ze geven valse hoop aan tegenstanders dat het project alsnog afgeblazen kon worden;
- Met een truc via de vergunning proberen ze om het project financieel in de wielen te rijden: met weet best dat 1 dB niet uitmaakt in de hinder;
- Ze doen unrealistische voorstellen doen om uit te stellen, terwijl de rechter duidelijk heeft gezegd dat dit niet mag (het zou mooi zijn als je kan wachten op Rijksnormen, maar dat kan niet).

Voorzitter: wij zijn met overtuiging VOOR.